

Motion till riksdagen 2020/21:725

av **Runar Filper m.fl. (SD)**

Jakt, viltvård och tradition

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återta makten över jakt- och viltvård från EU och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en fristående myndighet för jakt och vilt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om viltförvaltningsdelegationernas beslutsmässighet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om viltförvaltningsdelegationernas sammansättning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skydds jakt och ersättning vid angrepp på tamboskap och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda rennäringen mot rovdjursangrepp och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten till skydds jakt bör stärkas i renbetesland och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att målsättningen att rennäringsens förluster av renar inte ska behöva vara högre än 10 procent bör föras in i lagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vargrevir i renbetesland och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en maximinivå på 2 800 björnar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gynnsam bevarandestatus för vargstammen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en maximinivå för vargstammen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om länsvisa maximinivåer för vargstammen och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillägg i föreskrifterna om fördröjt domstolsutslag vid överklagan av licensjakt på varg och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet och deras implementering och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en samlad förvaltning för älg och kronvilt och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reglera utfodringen av vildsvin och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyddsjakten på vildsvin måste få bedrivas på annan del av fastigheten än där skada kan uppkomma och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera viltförvaltningens arbete i syfte att säkerställa att det fungerar på ett effektivt sätt genom samförvaltning och ett ökat regionalt inflytande och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta förvaltningen av vildsvin och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyddsjakt på trana och svan och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa jakttid på korp och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avlägsna skyddet för skarv från EU:s fågeldirektiv för att kunna införa allmän jakttid på skarv och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om oljering av skarvägg och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om prickning av skarvägg och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa licensjakt på knobbsäl och vikare och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ersättning för sälavskjutning och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Svenska Jägareförbundet fortsatt ska ha uppdraget att sköta delar av jakten och viltvården och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fatta beslut vart femte år om bidrag ur viltvårdsfonden och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bidrag till miljöorganisationer och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om miljöorganisationers talerätt i viltfrågor och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samma rätt till jakt och fiske för alla bofasta och tillkännager detta för regeringen.

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt starta en utredning om lagändringar efter Girjasdomen och om tidigt och brett deltagande i processen även från riksdagspartiernas sida och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vilt som mat och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta regelverket för vilthantering och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla reglerna kring försäljning av vildsvinskött så att speciellt utbildade jägare ska kunna sälja kött från ett obegränsat antal djur, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad kunskap om jakt och vilt i grundskola och gymnasium och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vilt som klimatsmart kött i kommunal skola och omsorg och tillkännager detta för regeringen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna framhåller den svenska jakten och viltvården som en tradition med anor sedan urminnes tider. Jägar- och fångstmetoderna har skiljt sig från landsända till landsända genom århundradena, beroende på landskapstyp och vilttillgång. De vidsträckta skogar och den landsbygd som för bara några släktled sedan var de allra flesta svenskers hembygd, har genom många generationer levt och verkat i samklang med naturen, brukat jorden och levt av vad skogen gett i form av ved, virke, bär, svamp och vilt.

Jakt är ett naturligt sätt att ta tillvara på naturens överskott av vilt. Våra viltstammar är en resurs som ska förvaltas på ett långsiktigt, hållbart sätt som också tar hänsyn till olika intressen i samhället.

Sverige har ungefär 300 000 registrerade jägare. Här finns utbredda kunskaper om jakt i allmänhet och om svenska naturförhållanden i synnerhet. Sverigedemokraternas jaktpolitik har som utgångspunkt att ansvarsfull, reglerad jakt är positivt och bidrar dessutom till friluftsliv och kontakt med naturen.

Sveriges jägarkår utgör en ovärderlig kunskapsbank, som i stor utsträckning besitter och för vidare och kunskap om djur, natur och kultur. Jaktetiken är i regel hög och viltförvaltningen fungerar i stora drag väl. Viltförvaltningen har dock ett antal olösta knutar och Sverigedemokraterna har som uttalad ambition att vara en konstruktiv kraft i arbetet för att få detta politikområde att fungera ännu bättre.

Viltförvaltningen behöver fungera tillfredsställande, inte minst för att minimera trafikolyckor och skador för areella näringar, men också för att viltstammarna ska vara friska och starka. Det utgör i själva verket en förutsättning för långsiktigt hållbar jakt som ger värden i form av viltkött, naturkontakt och friluftsliv.

Beslut som rör viltvård ska fattas så nära den konkreta möjligheten som möjligt. Sverige hade en mycket väl fungerande viltförvaltning före EU-inträdet. EU:s institutioner har inneburit några fördelar för svensk del på detta område. Makten över svensk jaktpolitik behöver flyttas närmre de som berörs genom att en jaktmyndighet med förankring utanför storstadsregionerna inrättas.

Sveriges implementering av EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektivet, har vidare fått orimliga konsekvenser och måste ses över grundligt. Sverigedemokraterna vill också avskaffa EU:s inflytande över vapenfrågor och generellt minska byråkratin kring innehav av jaktvapen.

Problem med vilda djur ska minimeras. Alla de stora rovdjuren måste förvaltas på ett ansvarsfullt sätt och det sammantagna rovdjurstrycket måste hållas på rimliga nivåer både nationellt och lokalt.

Förvaltning av övrigt vilt, till exempel älg, kronhjort och vildsvin, ska vara ändamålsenlig och ta hänsyn till lokala förhållanden vad gäller trafik, skogsbruk och jordbruk. En alltför hög vilttäthet ger ökade viltskador och stor påverkan på omkringliggande fastigheter. De senaste årens ökande viltskador på jord och skog behöver begränsas. Vi vill också se över reglerna för viltkött och dess hantering, så att viltkött lättare kan säljas vidare till konsumenterna.

Reglerna för utfordring av vilt behöver skärpas, men vi ställer oss inte bakom ett totalförbud. Man måste begränsa möjligheten för miljöorganisationer att genom aktivism obstruera väl underbyggda jaktbeslut. Det handlar inte om att ifrågasätta biologisk mångfald eller att avsluta dialogen mellan jaktintressen och miljöorganisationer. Det nuvarande systemet kan emellertid ge oproportionerligt stor makt åt förhållandevis små organisationer som saknar förankring i de regioner där jakt bedrivs.

Återta makten från EU

Sverigedemokraterna vänder sig som beskrivet ovan emot att EU dikterar svensk viltförvaltning. Det finns inga mervärden i att EU:s institutioner numera dikterar förutsättningarna. I frågor som berör viltförvaltning menar vi att det nationella parlamentet alltid ska ha sista ordet och att regeringen därmed tydligt ska verka för att Sverige återtar beslutsmakten gällande de frågor som ryms inom art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet.

Fristående myndighet för jakt och vilt

Jakt och viltförvaltning är en viktig fråga för många människor i stora delar av landet och bör inte hanteras av en stor statlig myndighet med många andra ansvarsområden. Därför föreligger starka skäl att överföra detta ansvar från Naturvårdsverket till en renodlad myndighet för jakt- och viltfrågor. Det skulle tillföra en landsbygdsförankring med potential att skapa underlag för en bättre dialog med regionala myndigheter, jägarorganisationer, mark- och djurägare och landsbygdsbor i övrigt. Det faktum att sprickan håller på att vidgas mellan stad och landsbygd gör att Sverigedemokraterna vill verka för en myndighetsutövning som håller ihop Sverige, och en ny jaktmyndighet ser vi som en del i denna strategi.

Viltförvaltningsdelegationernas beslutsmässighet och sammansättning

Sverige är ett stort land där olika landsändar hyser olika viltstammar. Just därför har beslutanderätt delegerats ned till länsstyrelserna och viltförvaltningsdelegationer har inrättats i länen. Landet har exempelvis också delats upp i norra, mellersta och södra rovdjursförvaltningsområdet, där varje område har ett samverkansråd bestående av landshövdingarna. Vad det gäller viltförvaltningsdelegationerna har de ett övergripande ansvar i jakt- och viltförvaltningen med representation från politiken, intresseorganisationer, markägare med flera. Regeringen beslutade dock att förändra den ursprungliga sammansättningen genom att ge ytterligare mandat till miljö- och naturvårdsintresset och ekoturismen i förhållande till markägare och jägarintresse.

Sverigedemokraterna anser att det är viktigt med en stark lokal och regional förankring vad gäller inflytande och beslutsgång bland de människor som lever och verkar där. Beslut om skydds- och licensjakt måste kunna verkställas redan i viltförvaltningsdelegationen när gynnsam bevarandestatus uppnåtts för en viltstam och med hänsyn till ekonomiska intressen. Sammansättningen måste också återgå till den ursprungliga där balansen mellan politiken, olika intressen, myndigheter med flera speglas bättre än i den ändrade sammansättning som regeringen verkställt.

Rovdjur

Sverigedemokraternas politik är att eftersträva minskade konflikter och problem mellan rovdjur och människor på landsbygden. Alla de stora rovdjuren måste förvaltas på ett ansvarsfullt sätt och det sammantagna rovdjurstrycket måste hållas på rimliga nivåer i hela landet. Förvaltningen syftar till att hålla rovdjursstammarnas antal på en lämplig nivå då alltför stora stammar i slutändan slår tillbaka mot rovdjuren själva. Koncentrationen av rovdjur är också besvärande i vissa delar av landet. Där man tidigare genom åren kunnat idka jakt, friluftsliv och djurhållning kan man i många fall inte längre känna den trygghets- och frihetskänsla man en gång kände. Alltför ofta oroar man sig över sin jakthunds och sina tamdjurs säkerhet.

Många barnfamiljer känner också oro över sina egna barns säkerhet utanför hemmet, både under lek och under väntan på skolskjuts. En levande landsbygd med trygga människor och djur, är också något som kan vara svårt att förena med närvaron av exempelvis flera vargrevir och en alltför stor björnstim i en kommun.

Skyddsjakt och ersättning vid angrepp på tamboskap

Skydds- och licensjakt på rovdjur måste fungera snabbt och effektivt, när hundar, får och annan tamboskap får sätta livet till, men också när oskygga rovdjur kommer alltför nära bebyggelse och människor. Begreppet skyddsjakt måste också vidgas och i högre grad användas i förebyggande syfte. I lika hög grad måste ersättningarna för drabbade djurägare ses över och sättas i relation till den verkliga ekonomiska skadan. Dessa åtgärder skulle mildra den upprörda stämning som råder i bygder, där rovdjur gått till angrepp och öka acceptansen för de rovdjur som etablerat sig i bygden med omnejd.

Skydda rennäringen från rovdjursangrepp

När renhjordar angrips av rovdjur som järv, lo och björn, är ansökan om skydds jakt den första åtgärden som vidtas, men problemet är att rovdjur skyddas av ”gynnsam bevarandestatus”, vilket gör att en ansökan långt ifrån alltid beviljas. Renägarna har rätt till rovdjursersättning, vilken utbetalas till samebyarna. Genom ersättningssystemet för rovdjursskador på rennäringen kompenseras samebyarna för förekomst av rovdjur och antalet föryngringar i renskötselområdet. Rovdjursersättningarna är ersättning för verkliga förluster av privat egendom. Det finns ett regelverk som reglerar rovdjursersättningen, vilken är baserad på en beräknad kostnad för varje rovdjursart som dokumenterats inom området. Det är därför också viktigt med fungerande och rättvisande inventeringsresultat.

Ingen renägare eller annan tamdjursägare ska behöva förlora slaktintäkter med mera på grund av alltför högt rovdjurstryck. Då renbetesland redan hyser järv, lo, björn och kungsörn, finns inget utrymme för etablering av ytterligare predatorer, om rennäringen överhuvud taget ska ges en chans att överleva. Ersättningarna för drabbade djurägare bör ses över och tydligare relateras till den verkliga ekonomiska skadan. Möjligheten att få till stånd skydds jakt inom samebyarnas områden bör stärkas, liksom i andra delar av landet där koncentrationen av rovdjur drabbar människor, deras hundar, tamboskap och näringsverksamhet. När en ny rovdjurspolitik antogs av riksdagen i december 2013, beslutades också om målsättningen att rennäringen inte ska behöva tåla högre förluster än maximalt tio procent av renhjorden. Det fördes dock inte in i lagstiftningen. För att denna viktiga näringsgren ska kunna bevaras behöver en högre ersättningsnivå för förloerade renar utredas, möjligheten till skydds jakt stärkas, målsättningen att rennäringens förluster av renar inte ska behöva vara högre än tio procent föras in i lagstiftningen och att vargrevir i renbetesland inte är förenligt med målsättningen om procentuell förlust.

Björn och maximinivå

Det räcker inte med en miniminivå för björnstammens storlek. En hållbar förvaltning bör också inbegripa en maximinivå, som garanterar att björnstammen inte får växa sig alltför stor. Flera konflikter med dödlig utgång för människor har blivit resultatet av att vi börjar få en alltför stor björnstam. Det var över hundra år sedan som en björnattack med dödlig utgång skett, när två tragiska attacker skedde åren 2004 i Lappland och 2007 i Jämtland. Vidare har ett flertal svåra tillbud skett med allvarliga skador som följd. Därför ser vi att ett tak på 2 800 björnar bör införas där avskjutningen ökas i de län som uppbär störst koncentration av björn och samtidigt minskar stammens storlek successivt.

Vargens bevarandestatus

I vissa områden i västra Svealand och södra Norrland är koncentrationen av varg mycket hög, vargstammen i vissa områden behöver förvaltas mer aktivt. Vargens referensvärde för en gynnsam bevarandestatus ska dock vara i enlighet med propositionen En hållbar rovdjurspolitik:s nedre gräns för minsta livskraftiga population, vilket är 170 vargar, innan licensjakt kan komma på tal.

Vargens maximinivå

Naturvårdsverket rapporterade 2019 till EU att referensvärdet för varg är 300 individer.

Statusen beskriver det tillstånd som ska uppnås för att en art eller naturtyp ska kunna finnas kvar långsiktigt. Naturvårdsverket frångick däremot det beslut som togs av riksdagen 2013 på ett intervall för vargarna om 170–270 individer. Naturvårdsverket åberopade för det nya referensvärdet ny forskning som myndigheten själv beställt.

Riksdagsbeslutet år 2013 om en hållbar rovdjurspolitik, inklusive det nämnda intervallet för gynnsam bevarandestatus av varg, grundades på omfattande forskning av det skandinaviska vargprojektet ”Skandulv”, som kom fram till att minsta livskraftiga population (MVP) för varg i hela Skandinavien var 100 individer.

I och med att riksdagen antagit ett intervall om miniminivå för gynnsam bevarandestatus innan den kan anses jaktbar, skulle det även vara fördelaktigt med en maximinivå, ett tak, för att ha kontroll både nedåt och uppåt och få en mer förutsägbar förvaltning från år till år.

Den övre gräns som riksdagen beslutat, skulle därför fungera alldeles utmärkt som tak. Med en nedre gräns på 170 och en övre gräns (taket) förslagsvis på 270 individer, så skulle vi mer effektivt kunna fastslå om det finns utrymme för licensjakt eller inte kommande jaktsäsong och slippa de eviga diskussionerna om huruvida det ska jagas varg eller inte. Det vore enklare, utifrån vinterns inventering, att avgöra och besluta om hur många vargar som får skjutas vid kommande vinters licensjakt.

Finner inventeringen att beståndet ligger nära taket, ja då finns ett utrymme för jakt. Finner inventeringen däremot att antalet vargar är närmare golvet än taket, ja, då bör det kanske inte utlysas jakt, om inte för stora koncentrationer skapar lokala bekymmer. Skulle stammen slutligen ha nått en numerär över taket, då skall Naturvårdsverket besluta om jakt ner mot mitten av intervallet 170–270. I dagsläget, när vinterns inventering räknade till 365 vargar, skulle det aktuella utrymmet för kommande vinters vargjakt landa på 145 vargar enligt vårt förslag.

Idag stödjer man sig enbart på minsta antal för gynnsam bevarandestatus, men inte på högsta antal för vargstammen. En vargstam utan tak är en obegränsad vargstam, som skapar en ändlös debatt med onödiga konfliktytor. Den skadar dessutom förtroendet för svensk jakt- och viltvård.

Länsvisa maximinivåer

För att nå en jämnare fördelning av vargstammen över landet, bör regeringen utreda möjligheten att också bestämma länsvisa maximinivåer. Visar vinterns inventering att taket överskrids inom länet ska länsstyrelsen (enligt Sverigedemokraternas förslag viltförvaltningsdelegationen) fatta beslut om vargjakt, detta oberoende av antalet individer i resten av landet. Det skulle medverka till att komma tillrätta med koncentrationen av varg.

Tillägg i föreskrifterna om fördröjt domutslag i fråga om vargjakt

För att undvika att vargjakten ställs in en jaktsäsong, på grund av att överklaganden drar ut på slutgiltigt besked, bör ett tillägg skrivas in i Naturvårdsverkets föreskrifter om att jakttiden skall kunna förlängas, oaktat om den ordinarie jakttiden är förbi. Eftersom vargjakten är beroende av spårnö och om domstolsutslag dröjer tills vintern är till ända ska den också kunna flyttas fram till kommande vinters första spårnö i november/december under samma år.

Art- och habitatdirektivet

Artskyddsdirektivet innebär till exempel att jakt- och skogsbruk i praktiken skulle vara förbjudet om direktivet strikt följdes. Det innehåller nämligen ett förbud mot att störa fåglar eller skada deras häckningsplatser, oavsett var de befinner sig. Implementeringen av direktivet i svensk lagstiftning går, främst genom artskyddsförordningen, oftast betydligt längre än vad direktivet säger. Art- och habitatdirektivet behöver reformeras och anpassas efter regionala och nationella förutsättningar. Det måste i praktiken vara möjligt att ordna skydds- och licensjakt utan orimligt långa överklagandetider.

Älg- och kronviltsförvaltning

Kronhjortsbeståndet har ökat och kronhjortar har spridit sig till delar av Sverige som tidigare inte var deras utbredningsområde. Kronhjort har kommit både söderifrån och från vårt grannland i väst, vilket innebär en ny utmaning ur förvaltningssynpunkt. För att underlätta förvaltningen bör man ha samma förvaltnings- och skötselområden för både älg och kronvilt. Ändamålet med förvaltningen ska vara att vårda stammarna och samtidigt reducera skador på skogar och grödor samt minimera antalet trafikolyckor med våra största hjorddjur.

Grundtanken med älgförvaltningsgrupperna var att öka dialogen mellan de berörda aktörerna i viltförvaltningen, för att öka det regionala samarbetet och inflytandet.

Regional viltförvaltning

Lantbrukare och jägare ska ges mer inflytande i de regionala förvaltningsplanerna för att skapa en mer decentraliserad och regional viltförvaltning. Det är därför viktigt att älgförvaltningens arbete utvärderas i syfte att säkerställa att det fungerar på ett effektivt sätt och med ett ökat regionalt inflytande och samförvaltning.

Vildsvinsförvaltning

Vildsvinsstammen växer på sina håll kraftigt i Sverige och är samtidigt ett vilt som är mödosamt att förvalta, då det är ett nattaktivt och skyggt djur. På sina håll ger vild-

svinen upphov till kostsamma skador på areella näringar, varför det finns goda skäl att förenkla förvaltningen genom att ha ett mer tillåtande regelverk gällande hjälpmedel.

Fler hjälpmedel utan byråkratiskt besvärliga dispenser har nu tillåtits, exempelvis gällande viltkameror och mörkersikte. Det är ett stort steg på vägen, men fler godkända vildsvinsfällor behöver tas fram för att ytterligare förenkla avskjutningen. Vi vill reglera utfodring i vissa trakter där vildsvin är ett stort problem – inte förbjuda, eftersom utfodring också är ett bra redskap för att stödja viltet under exempelvis hårda vintrar eller för att styra viltet i landskapet, från vägar eller begärliga grödor. För att effektivisera skyddsjakten på vildsvin måste den även få bedrivas på annan del av fastigheten än där skada kan uppkomma. En god vildsvinsförvaltning måste ske i samförstånd med jägarkåren.

Skyddsjakt på trana och svan

Tranorna lever i livslånga parrelationer och båda föräldrarna tar hand om ungarna i flera månader tills de kan flyga. Svanen är också trogen sin partner livet ut och paret återvänder ofta år efter år till sitt gamla revir. Därför är det tveksamt att jakt på enskilda initiativ skulle vara försvarbart. Skyddsjakt ska liksom tidigare kunna beviljas av länsstyrelsen efter ansökan eller utföras på länsstyrelsens initiativ.

Jakttid på korp och morkulla

Idag är det tyvärr EU-regler som styr jakten på många fågelarter, men regeringen ska aktivt jobba för att ta hem alla beslut om jakt och jakttider till Sveriges riksdag. Korpen har idag ökat rejält i antal och är en stor predator på småvilt såsom fält- och skogsfågel, änder och harar. Den orsakar även skador inom tamdjursskötseln framför allt vid fårens lamning. Därför bör det införas allmän jakt på korp från 1 augusti till 31 december. Morkullejakten vid midsommar är en starkt förankrad jakttradition i Sverige som togs bort vid EU-inträdet, till ingen nytta alls, då det har visat sig att jakten inte påverkar artens bestånd. Morkullan kan inte anses tillhöra en särskilt skyddsvärd art som skulle kräva extraordinära insatser. Idag är det tyvärr EU-regler som styr jakten på dessa arter, men regeringen ska aktivt jobba för att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla.

Skarven, människan och landskapet

Skarven utgör en i Sverige ansevärd stor population med många häckande par och den ökade förekomsten påverkar fiskbestånden negativt, skapar sanitär olägenhet för friluftslivet och reducerar skog och natur där fåglarna häckar. Skarven förekommer inte enbart i kustbandet utan även vid sjöar i inlandet. I den svenska skärgården ses skarven som en av de talrikaste fågelarterna. Den förekommer i stora delar av världen och är långt ifrån utrotningshotad. En allmän jakttid på skarv vore bra ur förvaltningssynpunkt och även ur naturvårdande perspektiv. Här sätter dock EU:s fågeldirektiv stopp för jakt, vilket är fel. Regeringen bör aktivt arbeta gentemot EU för en förändring av artlistorna och av direktiven i sin helhet, för att flytta besluten till medlemsländerna

Utökad skydds jakt genom oljering och prickning av skarvägg

Skydds jakt är absolut nödvändig för att reducera de kraftigt växande skarvpopulationerna, men skarven har visat sig vara mycket svårskjuten i praktiken, då skyddsjakten kräver både bemannad båt med förare samt skytt för att hantera skjutna fåglar. Risken för skadeskjutning är dessutom stor och en skadad skarv som regelbundet dyker ned under ytan blir mycket svår att få tag på. Nuvarande skydds jakt måste vara kvar, men den behöver samtidigt utökas med effektivare metoder för att göra skillnad. Sammantaget behöver siffrorna mångdubblas, vilket kan möjliggöras med mer gångbara metoder än att försöka skjuta prick. De effektivaste skyddsjaktsåtgärderna har i stället visat sig vara oljering av skarvägg. Detta är en selektiv och beprövad metod, som utförs under säker period efter äggläggningens början och bedöms både vara lämplig och skonsam. Den utgör samtidigt en kontrollerad bas för adaptiv förvaltning. Oljeringen innebär att man doppar äggen i paraffinolja, då får embryot inte luft och dör inne i ägget. När man oljerar ägg lämnar man ett ägg per bo obehandlat. Det här för att skarvarna lägger nya ägg om de inte får någon unge från kullen. Däremot nöjer de sig med en.

En annan metod för att behandla ägg är prickning, där en tunn nål sticks genom ägget för att avstanna embryoutvecklingen. Regeringen bör återkomma med förslag på hur den utökade skyddsjakten och beskrivna tillämpningen kan verkställas.

Säl, fiskenäring och licensjakt

I Sverige finns tre sälarter: gråsälen i Östersjön, knobbsälen på västkusten och i södra Östersjön och vikaren framför allt i Bottenviken. De senaste åren har antalet sälar ökat utmed Sveriges kustlinje och vållar allvarliga skador för kustfisket, vilket medför en stor ekonomisk börda, då yrkesfiskarna brottas med både svaga fiskbestånd och växande sälstammar. Regeringen har nu ändrat i jaktförordningen, vilket möjliggör licensjakt på gråsäl. En licensjakt bör även möjliggöras för jakt på knobbsäl och vikare, då dessas skador på fångster och fiskeredskap är likartade dem som gråsälen åsamkar. En licensjakt på liknande sätt som dagens regionala skydds jakt skulle inte hota sälbestånden. Snarare kan detta vara ett sätt att minska konflikten mellan sälarna och fiskenäringen som känner av ökade skador på fiskeredskap och fångster. Kustfisket är en näringsgren med långa anor som är viktig att bevara.

Ersättning för sälavskjutning

Idag är det enbart tillåtet att skjuta säl vid skydds jakt, ett djur som dessutom är svårskjutet. Dels krävs ett tillstånd som kostar pengar och kännedom om var den får skjutas krävs. Dessutom är båt innehav ett måste och det tunga djuret, vars kött och skinn inte får säljas, måste omhändertas. För att öka incitamenten att över huvud taget kunna nå upp till de kvoter som tilldelats vid skydds jakt behöver en ersättning införas till säljägare, för att fler ska kunna tänka sig att göra en insats med att fylla den tilldelade kvoten för skydds jakt. På liknande sätt skulle ersättning kunna utgå vid den licensjakt

på gråsäl som nu möjliggjorts av regeringen. På så sätt skulle också risken för tjuvjakt och skadeskjutna djur minskas.

Jakt- och viltvårdsuppdraget

Svenska Jägareförbundet har sedan år 1938 ett allmänt uppdrag att sköta delar av jakt- och viltvården i Sverige. Förbundet har en ovärderlig kompetens med hög trovärdighet, som har starka band med jägarkåren, vilket gör att det jakt- och viltvårdsuppdragets betydelse för jakt- och viltvården i Sverige inte kan överskattas. Jägarnas jaktkortsavgift skall fortsätta att oavkortat gå in i Viltvårdsfonden och sedan delas ut till olika former av verksamhet, men i stället för att fatta årliga beslut om bidrag ur fonden vill vi att besluten fattas vart femte år för att skapa bättre långsiktighet.

Bidrag till miljöorganisationer

Det finns exempel på hur miljöorganisationer får bidrag för att aktivt motverka myndighetsbeslut. Detta menar Sverigedemokraterna är en orimlig ordning. Naturskyddsföreningen får årligen ett bidrag från Naturvårdsverket för att processa om vargjakt i domstol och för att driva frågan i EU. Denna utbetalning ska upphöra genom att regeringen ger direktiv om detta till Naturvårdsverket.

Miljöorganisationers talerätt i viltfrågor

Enligt miljöbalken 16 kap. 13 § ges ideella föreningar, om de uppfyller lagens kriterier, rätt att överklaga vissa domar och beslut kopplat till miljöbalken. Dessa föreningar är vanligtvis ideologiskt burna och kan ha en väldigt tydlig slagsida i en viss ideologisk riktning. Därför är lagen problematisk i sin utformning och påverkar i allra högsta grad möjligheterna att bedriva en sund viltvård. Regeringen bör utreda konsekvenserna av denna lagstiftning och återkomma med förslag på hur lagstiftning och tillämpning kan förbättras.

Samma rätt till jakt och fiske för alla bofasta

Staten har under lång tid gett renägare allt större marker till älgjakt på andra ortsbors bekostnad. Älgjakten är och har många gånger varit viktigare för den övriga befolkningens försörjning än för renägarna. Stora delar av det så kallade renbetesområdet har historiskt tillhört och/eller nyttjats av fjällbönder, vilket gör ett ensidigt gynnande av renskötare orimligt. Dubbelregistreringen vid jakt, där flera jaktlag jagar samtidigt inom ett område, är livsfarlig och skapar många onödiga konflikter. Sverige bör avskaffa det system som på flera områden gynnar renägarsamer på den övriga lokalbefolkningens bekostnad. En början är att ge alla bofasta samma rättigheter till jakt (älgjakt) och fiske. Alla som bor på statlig mark, där renskötsel är tillåten, ska ha samma rättigheter till jakt och fiske oavsett näringstillhörighet och etnisk tillhörighet.

Domen mellan staten och Girjas sameby

Rennäringslagen innebär att medlemmar i samebyar får jaga och fiska på de områden samebyarna använder ovanför odlingsgränsen, men lagen innehåller även bestämmelser om att varken sameby eller medlemmarna i sameby får upplåta jakt och fiske till andra. I stället är det som regel staten via länsstyrelserna som beslutar om sådana upplåtelser och även medger jakt och fiske till andra intresserade. Regleringen har sett ut på i princip samma sätt sedan den första renbeteslagen kom till år 1886. Domen innebär att Girjas sameby inte bara ges rätt att upplåta jakt och fiske, utan exklusiv sådan. Girjas-domen kan i förlängningen komma att ändra förhållandena även beträffande andra samebyar, eftersom den konstaterar att även om rennäringslagen inte ger sameby rätt att upplåta jakt och fiske, skall urminnes hävd efter hänsyn till viss beviljad bevislättning, tala för att sameby skall ha denna rätt. Domen innebär därför att rennäringslagen behöver ses över.

Regeringen meddelade genom minister Amanda Lind i början av juni och efter domen år 2019, att den avser utreda dess konsekvenser. Sverigedemokraterna instämmer i att en utredning snarast behöver börja sitt arbete. Utredningen måste anlägga ett brett perspektiv, som förutom samebyars legitima intressen och relationen mellan sameby och stat, även behandlar andra minoritetsgruppers behov och rättigheter, inklusive sedan mycket länge i Norrland boende andra folkgrupper med såväl finska som svenska dialekter, samer som icke är medlemmar i sameby, dagens ortsbefolkning och även alla i Sverige bosatta människor. Dessutom måste konsekvenser av reglernas utformning på regional utveckling och i synnerhet till turismen knutna verksamheter analyseras. Målet med den annonserade utredningen måste vara att hitta en balans mellan dessa intressen och anpassa lagstiftningen efter detta.

En utredning måste därför skyndsamt komma till stånd. För att säkerställa att utredningen får ett brett anslag och skapar en lösning som kan fungera över tid, bör medverkan från alla som ägnar sig åt jakt och fiske i fjällvärlden säkras, liksom medverkan från riksdagspartierna.

Vilt som mat

Tillgängligheten behöver ökas för att fler ska få möjlighet att äta viltkött. En ökad kunskap om vilt som livsmedel är ett steg i rätt riktning för att kunna marknadsföra viltkött som hälsosam mat. Viltet har stor potential att nå fler konsumenter om man lyckas förändra attityderna kring jakt och viltkött. Att äta vilt skall kunna vara en självklarhet och inte, som idag, ett exotiskt inslag. Regeringen bör inleda arbetet med att förändra attityderna och marknadsföra vilt som en resurs.

Förenkla vilthanteringen och försäljningen av vildsvinskött

Den största utmaningen för företagarna inom viltnäringslivet är det komplicerade regelverk som gäller för att hantera produkten. Reglerna för vilthantering måste underlättas för att få ut viltköttet i handeln. Regeringen har nu agerat och arbetar med förenklade regler för

småskalig försäljning av vildsvinskött direkt till konsumenter. Det är viktigt med åtgärder kring försäljning av vildsvinskött, som behöver underlättas genom att reglerna för distribution revideras så att jägarna själva kan sälja sitt byte efter godkänd trikinprovtagning. Detta i stället för som i dag då vildsvinet måste ha passerat en vilthanteringsanläggning innan det säljs vidare eller bortskänks. Regeringens initiativ är lovvärt och ett steg på vägen för att uppmuntra jakt och bidra till bättre kontroll av den snabbt växande stammen. Men det behövs en än större avskjutning än den som pågående förändringar kan förväntas leda till. Vildsvin är ett klövvilt som har allmän jakttid. Det innebär att ett obegränsat antal djur får fällas under angiven jakttid. För att på riktigt skapa incitament för jakt och försäljning av köttet, ska jägare med speciell utbildning kunna sälja kött från ett obegränsat antal djur för att på så sätt kunna öka vildsvinsjakten och få ut mer kött på marknaden.

Ökad kunskap om jakt och vilt från unga år

Genom att införa jägarexamens teoridel som elevens val på högstadiet och till det individuella valet på gymnasiet, skulle kunskapen om jakt och vilt kunna ökas redan från unga år. Det är allmänbildande och intressant för den som tycker om djur och natur och kanske har funderingar på att bli jägare. Samtidigt som det kan vara ett steg i rätt riktning för ökat intresse av viltkött, som är miljövänlig mat.

Viltkött är klimatsmart

Viltkött innehåller många mineraler och är klimatsmart mat. Djuren betar i naturen utan att ha transporterats. Köttet är magert och proteinrikt. Viltkött är fritt från antibiotika och andra främmande tillsatser och är det mest miljövänliga kött vi kan äta. Vilda djur föds fria, lever fria i naturen och väljer själva vad de äter. Dessa djurs kött är ekologiskt i ordets rätta bemärkelse. Regeringen bör verka för att förmå kommunerna att köpa in och servera viltkött i skolor och på äldreboenden.

Runar Filper (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Yasmine Eriksson (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Mats Nordberg (SD)